

פָּתַח רַבִּי אֱלֶעָזָר קָרָא אֶבְתְּרִיהּ, בְּנִימִין זַאב יִטְרַף
 וְגו'. בְּנִימִין זַאב יִטְרַף, זַאב אִמְאִי. אֶלָּא בְּגִין
 דְּהָכִי אֶתְרָשִׁים בְּפָרְסִיָא, דְּהָא כָּל חִינוּן רַבְרַבִּין
 זְעִירִין רְשִׁימִין תַּפְּן. כְּמָה דְכָתִיב, (תהלים קד) חַיֹּת
 קַטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת. וּפְרָסִיָא דְעֶבֶד שְׁלֹמֹה, הָכִי
 אֶתְרָשִׁים, בְּגוּנָא דְלַעֲלָא.

תו זַאב יִטְרַף, דְּהָא מְזַבַּח בְּחולָקִיהּ הָהּ. וּמְזַבַּח
 אִיהוּ זַאב. דְּאִי תִימָא בְּנִימִין אִיהוּ זַאב, לָאו
 הָכִי. אֶלָּא מְזַבַּח דְּהָהּ בְּחולָקִיהּ, הוּא זַאב, דְּהָהּ
 אֶכִּיל בְּשָׂרָא כָּל יוֹמָא וּבְנִימִין הָהּ זֶן לִיהּ, בְּגִין דְּהָא
 בְּחולָקִיהּ הָהּ, כְּבִיבּוּל אִיהוּ מְפָרְנִים זֶן לְהִאי זַאב.
 תו זַאב יִטְרַף, זַאב יִזוּן. וּמֵאן אִיהוּ, אִילִין מְאָרִי
 דְּבָבו, דְּאִינוּן קִיָּמִי לַעֲלָא לְקַטְרָנָא, וּכְלָהוּ אֶתְהֵנוּ
 וְאֶתְתַקְנֵן מְקַרְבָּנָא, וּמִתְעָרִי אֶתְעָרוּתָא לַעֲלָא.

לשון הקודש

שְׂבִנִימִין הוּא זַאב - לֹא כֵּן, אֶלָּא
 הַמְזַבַּח שֶׁהִיא בְּחֻלְקוֹ הוּא זַאב, שֶׁהִיא
 אוֹכֵל בְּשָׂר כָּל יוֹם, וּבְנִימִין הִיא זֶן
 אוֹתוֹ. מִשּׁוּם שֶׁהִיא בְּחֻלְקוֹ, כְּבִיבּוּל
 הוּא מְפָרְנִים זֶן אֶת הַזַּאב הַזֶּה. עוֹד זַאב
 יִטְרַף - זַאב יִזוּן, וּמִיְהוּ? אֵלֶּה בְּעֵלֵי
 יְרִיבוֹת שְׂעוּמָדִים לְמַעַלָּה לְקַטְרָנָא, וּכְלָם
 נִהְנוּ וְנִתְקַנּוּ מִהַקְרָבָן, וּמְעוֹרְרִים
 הַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלֹמֹה.

פָּתַח רַבִּי אֱלֶעָזָר פְּסוּק אַחֲרָיו, בְּנִימִין
 זַאב יִטְרַף וְגו'. בְּנִימִין זַאב יִטְרַף, לְמָה
 זַאב? אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁכֵּן נִרְשָׁם בְּפִסָּא,
 שֶׁהִיא כָּל חַיֹּת, קַטְנוֹת וּגְדוֹלוֹת,
 רְשׁוּמוֹת שָׁם, כְּכַתוּב (תהלים קד) חַיֹּת
 קַטְנוֹת עִם גְּדוֹלוֹת, וְהַפִּסָּא שֶׁעָשָׂה
 שְׁלֹמֹה כֵּן נִרְשָׁם, כְּמוֹ שְׁלֹמֹה.
 עוֹד זַאב יִטְרַף, שֶׁהִיא הַמְזַבַּח הִיא
 בְּחֻלְקוֹ, וּמְזַבַּח הוּא זַאב. שְׂאֵם תֵּאמַר

בַּבֶּקֶר יֹאכַל עַד וְלָעֶרֶב יִחַלֵּק שָׁלֵל. מָאֵי בַּבֶּקֶר
 יֹאכַל עַד. אֵלָא בְּצַפְרָא, דְּאַבְרָהָם אֲתֵער
 בְּעֵלְמָא, וְשַׁעְתָּא דְרַעְנָא אֲשַׁתְּפַח, קַרְבְּנָא עָבִיד
 אֲתֵעְרוּתָא וְנִיחָא וְסִלְקָא עַד ע"ד. הַהוּא אֲתֵר,
 דְּכַתִּיב, (דברים ל) וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹהֶיךָ.

תוּ בַּבֶּקֶר, מָאֵי בַּבֶּקֶר, דָּא אַבְרָהָם פְּדִקְאֵמְרוּן,
 דְּכַתִּיב, (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר, בְּזִמְנָא
 דְרַעְנָא אֲשַׁתְּפַח, בְּהַהִיא שַׁעְתָּא לָא הָוָה אָכִיל
 קַרְבְּנָא אַחְרָא, וּמֵאן הָוָה אָכִיל, הַהוּא אֲתֵר דְּאַקְרִי
 ע"ד, וְאִיהוּ בְּרַסְיָא עֲלָאָה, דְּאִיהוּ עָדִי עַד, פְּדִכְתִּיב
 עָדִי עַד וְגו'. וְזִמְן אָכִילָהּ, בְּצַפְרָא דְע"ד הוּא, וְהֵאֵי
 עַד, (הכי נמי) לְעֵילָא (הכי אַתְקְרִי), דְּכַתִּיב, (ישעיה כו) בְּטַחֲו
 בְיַי עָדִי עַד. וּבַבֶּקֶר, הֵינֵנו קַרְבֵּן לָהּ, וְדֵאֵי. יֹאכַל
 עַד, וְלָא אַחְרָא.

לשון הקודש

באותה שעה לא היה אוכל קרבן אחר,
 ומה היה אוכל? אותו מקום שנקרא
 ע"ד, והוא פסא עליון, שהוא עדי עד,
 ככתוב עדי עד וגו'. וזמן אכילה בבקר
 של ע"ד הוא, והע"ד הזה ופך גם כן
 למעלה ופך נקרא, שכתוב (ישעיה כו) בְּטַחֲו
 בְה' עָדִי עַד. ובבקר, הינו קרבן לה'
 ודאי. יאכל עד, ולא אחר.

בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל. מה
 זה בבקר יחלק עד? אלא בבקר,
 שאברהם מתעורר בעולם ונמצאת
 שעת רצון, הקרבן עושה התעוררות
 ונחת רוח ועולה עד ע"ד, אותו מקום
 שכתוב (דברים ל) וְשַׁבַּת עַד ה' אֱלֹהֶיךָ.

עוד בבקר, מה זה בבקר? זה אברהם,
 כמו שאמרנו, שכתוב (בראשית כב) וַיִּשְׁכֶּם
 אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר. בזמן שנמצא רצון,

תַּנְנָא סְלִיק, וְאַתְעָרוּתָא דְרַחֲמֵי קָשִׁיר, וְאַתְעָר
לְעִילָא וְקִימָא דָּא לְקַבֵּל דָּא, (דף רמז ע"א) וְנוֹרָא
(נ"א וְשָׂרָא) דְלִיק, וְאַנְהִיר בְּהַאי אַתְעָרוּתָא דְלִתְתָּא.
וְכַהֲנָא אַתְעָר, וְלִינְיָא מְשַׁבְּחָן, וְאַחֲזִיין חִידוֹ, וְכַדִּין
חֲמָרָא אַתְנַסְדָּ, לְאַתְקַשְׁרָא בְּמִיָּא, וְחֲמָרָא נְהִיר וְאַחֲזִי
חִידוֹ, בְּנִינֵי כָּךְ, חֲמָרָא טַב לְתַתָּא, לְאַחֲזָא חִידוֹ,
לְחֲמָרָא אַחֲרָא דְלְעִילָא, וְכֹלָא אַתְעָר, לְאַתְקַשְׁרָא
שְׂמַאלָא בִּימִינָא.

וְלַחֲם דְּאִיהוּ סֶלֶת, מְלַכּוּתָא דְאַתְעָר אַתְעָרוּתָא,
נְקַטִּין לָהּ שְׂמַאלָא בִּימִינָא, וּמְקַשְׁרֵי לָהּ
בְּנוֹפָא, וְכַדִּין נְגִיד מְשַׁחָא עֲלָאָה, וְלִקְטָא לִיהַ עַל
יְדָא דְצַדִּיק. וְעַל דָּא בְּעֵי לְמַעַבְד אַתְעָרוּתָא דְסֶלֶת
בְּמְשַׁחָא, וְאַתְקַשְׁר פִּלָּא כַּחֲדָא, וְכַדִּין עֲדוּנָא וְנִיחִין
דִּיחֻדָּא חַד, וְלִקְטִין עֲדוּנָא וְנִיחָא דִּיחֻדָּא, כֹּל אֵינּוֹן

לשון הקודש

מתעורר לקשר שמאל בימין.
וְלַחֲם שהוא סלת, מלכות שמעוררת
 התעוררות, לוקחים אותה שמאל
 בימין, ומקשרים אותה בגוף, ואז שופע
 שמן עליון, ולוקטת אותו על יד
 הצדיק. ועל זה צריך לעשות
 התעוררות של סלת בשמן, ונקשר הכל
 באחד, ואז עדון ונחת של יחוד אחד,
 ולוקטים עדון ונחת של היחוד כל

עולה עשן, והתעוררות האהבה
 נקשרת, ומתעוררת למעלה ועומדים
 זה כנגד זה, ואז ונורו דולקת ומאירה
 בהתעוררות הזו שלמטה, וכהן
 מתעורר, ולזים משבחים ומראים
 שמחה, ואז מתנסף היין להתקשר
 במים, והיין מאיר ומראה שמחה.
 משום כך, יין טוב למטה להראות
 שמחה ליין אחר שלמעלה, והכל

בְּתָרִין, וְאֶתְקַשֵּׁר דָּא בְּדָא, וְאֶתְנַהֵיר סִיְהָרָא,
וְאֶתְקַשְׁרָא בְּשִׁמְשָׁא, וְיָתִיב כְּלָא בְּעֵדוּנָא.

וּבְדִין קָרְבָּן לֵי, וְלֹא לְאַחֲרָא. וְעַל דָּא, בְּפִקְר יֹאכֵל
עַד, וְלֹא לְאַחֲרָא (עַד), יֹאכֵל עַד, וְיִתְעַדָּן
וְיִתְקַשֵּׁר בְּקִשּׁוּרִיה בְּקִדְמִיתָא. אֵימַתִּי, בְּפִקְר. דְּבַעֵי
לְאַתְבָּרְכָא שְׁמָא קִדְיִשָׁא בְּקִדְמִיתָא, וְלִבְתָר יִתְבָּרְכוּן
אַחֲרֵינָן.

וְעַל דָּא, אָסִיר לִיה לִבְר נָשׁ לְבָרְכָא לְחִבְרִיה
בְּעַפְרָא, עַד דִּיבְרֵךְ לְקִדְשָׁא בְּרִיד הוּא, דְּאִיהוּ
בַעֵי לְאַתְבָּרְכָא בְּרִישָׁא, וְהֵינּוּ בְּפִקְר יֹאכֵל עַד.
וְלִבְתָר יִתְבָּרְכוּן אַחֲרֵינָן, וְלַעֲרַב יִחְלַק שְׁלָל. דְּהָא
קָרְבָּנוֹת דְּהוּה בְּרִמְשָׁא, כְּלָא אֶתְקָרַב לְקִדְשָׁא בְּרִיד
הוּא, וְאֶתְעֵרוּתָא סְלָקָא תַּמָּן. וּבְגִין דְּהָא הוּא אֶתְבָּרַךְ,
הָוָה מְקַשֵּׁר קִשְׁרִין לְכָל שְׂאֵר חִילִין עַלְאִין, וּמְפְלִיג

לשון הקודש

וְעַל כֵּן אָסִיר לוֹ לְאַדָּם לְבָרַךְ אֶת
חֲבֵרוֹ בְּפִקְר עַד שִׁיבְרֵךְ אֶת הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהִתְבָּרַךְ
בְּרֵאשׁוֹנָה, וְהֵינּוּ בְּפִקְר יֹאכֵל עַד, וְאַחַר
יִתְבָּרְכוּ הָאַחֲרִים. וְלַעֲרַב יִחְלַק שְׁלָל,
שֶׁהֲרֵי הַקְּרָבָנוֹת שֶׁהֵיוּ בְּפִקְר, הַכֹּל
נִקְרָב לְקִדְשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִתְעוּרְרוֹת
עוֹלָה לְשָׁם, וּמִשּׁוֹם שֶׁהוּא הַתְּבָרַךְ, הִיָּה
קוֹשֵׁר קִשְׁרִים לְכָל שְׂאֵר הַחִילּוֹת

אוֹתָם בְּתָרִים, וְנִקְשְׁרִים זֶה בָּזֶה,
וְהַלְבָּנָה מְאִירָה, וְנִקְשְׁרַת בְּשִׁמְשׁ,
וְיוֹשֵׁב הַכֹּל בְּעֵדוּן.

וְאִזּוֹ קָרְבָּן לֵה, וְלֹא לְאַחַר, וְעַל זֶה
בְּפִקְר יֹאכֵל עַד, וְלֹא לְאַחַר וְעַד. יֹאכֵל
עַד וְיִתְעַדָּן וְיִתְקַשֵּׁר בְּקִשְׁרוֹ בְּתַחֲלָה.
מִתִּי? בְּפִקְר, שֶׁצָּרִיךְ לְהִתְבָּרַךְ הַשָּׁם
הַקְּדוֹשׁ בְּתַחֲלָה, וְאַחַר כֵּן יִתְבָּרְכוּ
הָאַחֲרִים.

לוֹן בְּרִכָּאן, לְכָל חַד וְחַד בְּדַקָּא חַיִּי וַיָּאוֹת לַיהוָה,
וּמִתְבַּסְּמָן עַלְמִין, וְאַתְּבְּרִכָּאן עַלְאִין וְתַתְּאִין.

וְהַיְיָנוּ רָזָא דְכְּתוּב, (שיר השירים ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי עֵם
דְּבִשֵׁי וְגו', בְּקַדְמִיתָא, לְבַתָּר פְּלִיג לְכַלְהוֹן,
וְאָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׁתּוֹ וְשִׁכְרוּ דוֹדִים. אָרִיק בְּרִכָּאן
לְכַלְהוֹן, וּמִפְּלִיג לוֹן, לְכָל חַד וְחַד בְּדַקָּא חַיִּי לַיהוָה,
וְעַל דָּא וְלַעֲרַב יַחְלַק שְׁלָל. דְּהָא שְׂמָא קַדִּישָׁא
יְתַבְּרַךְ בְּקַדְמִיתָא, וְהַשְׂתָּא פְּלִיג בְּרִכָּאן לְכַלְהוֹן
עַלְמִין. דְּלֹא תִימָא דְקַרְבְּנָא מִתְקַרַב לוֹן, וְלֹא לְשׁוּם
חֵילָא אַחְרָא, אֲלֵא כֹּלָא מִתְקַרַב לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְהוּא אָרִיק בְּרִכָּאן, וּמִפְּלִיג בְּרִכָּאן לְכַלְהוֹן עַלְמִין,
וּבְגִין כֶּךָ קַרְבֵּן לֵי, וְלֹא לְאַחְרָא.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, בְּרִי, שְׂפִיר קָא אָמַרְתָּ. תּוּ
אַתְּעֵרוּתָא אַחְרָא דְקַרְבְּנָא, כֹּלָא בְּגִין

לשון הקודש

וְלַעֲרַב יַחְלַק שְׁלָל, שְׁהַרִי הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ
יְתַבְּרַךְ בְּתַחֲלָה, וְכַעַת מַחְלַק בְּרִכּוֹת
לְכָל הָעוֹלָמוֹת. שְׂלָא תֵאמַר שֶׁהַקְּרָבָן
נִקְרָב לָהֶם וְלֹא לְשׁוּם בַּח אַחַר, אֲלֵא
הַכֹּל נִקְרָב לְקוּדְשׁ—בְּרוּךְ—הוּא, וְהוּא
מוֹרִיק בְּרִכּוֹת וּמַחְלַק בְּרִכּוֹת לְכָל
הָעוֹלָמוֹת, וּמִשׁוּם כֶּךָ קַרְבֵּן לַה', וְלֹא
לְאַחַר.

אָמַר רַבִּי שְׂמַעוֹן, בְּנִי, יִפְהַ אָמַרְתָּ.

הָעֲלִיּוֹנִים, וּמַחְלַק לָהֶם בְּרִכּוֹת לְכָל
אַחַד וְאַחַד בְּרֵאוּי, וְנֹאֵה לוֹ, וְהָעוֹלָמוֹת
מִתְבַּשְּׂמִים, וּמִתְבְּרָכִים עַלְיּוֹנִים
וְתַתְּוֹנִים.

וְחַיְיָנוּ סוּד הַכְּתוּב (שיר ה) אֲכַלְתִּי יַעֲרֵי
עִם דְּבִשֵׁי וְגו', בְּתַחֲלָה. אַחַר כֶּךָ חֵלַק
לְכָלֶם, וְאָמַר, אֲכָלוּ רַעִים שְׁתּוֹ וְשִׁכְרוּ
דוֹדִים. מוֹרִיק בְּרִכּוֹת לְכָלֶם, וּמַחְלַק
לָהֶם לְכָל אַחַד וְאַחַד בְּרֵאוּי לוֹ, וְלָבֵן

לְאִמְשָׁכָא בְּרָכָאן, וְלֹאֲתַעְרָא בְּרָכָאן, דִּיתְפָּרְכוּן בְּלֵהוּ
עַלְמִין. בְּקִדְמִיתָא קִרְבָּן לִי, וְלֹא לְאַחֲרָא, הַשְׁתָּא
תְּקַרְיָבוּ אֶת קִרְבַּנְכֶם, דִּיתְקַשְׁרוּן בְּלֵהוּ עַלְמִין בְּחֲדָא,
וְיִתְחַבְּרוּ וְיִתְפָּרְכוּן עַלְאֵי וְתַתְּאֵי.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר קָרָא אַבְתְּרִיה, כָּל אֵלֶּה
שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר וְגו', כָּל אֵלֶּה שְׁבִטֵי
יִשְׂרָאֵל, אֵלֶּה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל מִיבְעֵי לֵיה, מָאֵי כָּל
אֵלֶּה. אֵלָּא, לְאַחֲבָרָא (ס"א לְמַחֲסֵם) לֹוֹן, בְּאַתֵּר דְּכָל
בְּרָכָאן מְרִיקִין תַּמָּן. שְׁנַיִם עָשָׂר. שְׁנַיִם עָשָׂר וְדָאֵי,
קִשְׁרִין דְּתַקוּנֵי מְטַרְוֵנִיתָא, וְאִיהִי אֶתְחַבְּרַת בְּחֲדֵיהוּ,
הָדָא הוּא דְכְּתִיב שְׁנַיִם עָשָׂר. וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם
אַבְיָהֶם וַיְבָרֵךְ אוֹתָם, דְּהָא בְּאַתֵּר דָּא, דְּבוּר שְׂרִיא.
אֲשֶׁר דִּבֶּר, הָכָא קִשְׁרָא חַד, לְאַחֲבָרָא מִתְתָּא

לשון הקודש

אלה שבטי ישראל, מה זה כל אלה?
אלא לחבר ולחמסו אותם למקום שכל
הברכות מוריקים לשם שנים עשר.
שנים עשר ודאי, קשרים של תקוני
הגבירה, והיא מתחברת עמם. והו
שפתוב שנים עשר. וזאת אשר דבר
להם אביהם ויברך אותם, ששרי
במקום זה הדבור שורה.

אשר דבר, פאן קשר אחד להתחבר
מלמטה למעלה, ומלמעלה למטה.

עוד, התעוררות אחרת של הקרבן,
נהכלו כדי למשך ברכות ולעורר
ברכות, שיתברכו כל העולמות.
בתחלה קרבן לה, ולא לאחר. עכשו
תקריבו את קרבנכם, שיתקשרו כל
העולמות פאחד, ויתחברו ויתברכו
עליונים ותחתונים.

פְּתַח רַבִּי אַבָּא וְאָמַר פְּסוּק אַחֲרֵיו, כָּל
אֵלֶּה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנַיִם עָשָׂר וְגו'. כָּל
אֵלֶּה שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל! הֲיָה צְרִיךְ (לכַּתּוּב)

לְעֵילָא, וּמְעִילָא לְתַתָּא. מִתַּתָּא, בְּאֵלִין תְּרִיסַר
 שְׁבַטִין, וְזֹאת, אֶתְתַּבְּרָא בְּהַדְרֵיהּוּ. אֲשֶׁר דְּבַר, הָא
 חֲבוּרָא דְּבַר וְנוֹקְבָא, קְשׁוּרָא לְתַרִין סְטֵרִין, מִתַּתָּא
 וּמְלַעִילָא, לְסוּף קָשֶׁר לֹון בְּאַתֵּר דְּלְעֵילָא, דְּבַר
 וְנוֹקְבָא כְּחֻדָּא. הָדָא הוּא דְכְּתִיב אִישׁ אֲשֶׁר כְּבָרְכָתוּ
 וְגו'. מָאִי כְּבָרְכָתוּ. אֵלָא כְּבָרְכָתוּ בַת זִוְגוּ. אִישׁ אֲשֶׁר
 כְּבָרְכָתוּ תִירוּוִייהוּ כְּחֻדָּא.

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לד) יְבָרְכֵךָ יי מְצִיּוֹן וְרֵאֵה בְּטוֹב
 יְרוּשָׁלַם וְגו', יְבָרְכֵךָ יי מְצִיּוֹן, דְּמַנִּיָּה נְפֻקִין
 בְּרַבָּאן, לְאַשְׁקָאָה לְגִינְתָּא. וְהוּא כָּלִיל כָּל בְּרַבָּאן,
 וְיִתִּיב לָהּ, וְלִבְתֵּר וְרֵאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם. לְאַחֲזָאָה דְכָל
 בְּרַבָּאן אֶתְיִין מִדְּבַר וְנוֹקְבָא. כְּגִוּוֹנָא דָּא (במדבר ז) יְבָרְכֵךָ
 יי וְיִשְׁמְרֵךָ. יְבָרְכֵךָ יי מִדְּכּוּרָא. וְיִשְׁמְרֵךָ מִנוֹקְבָא.
 יְבָרְכֵךָ יי מִזְכוּר. וְיִשְׁמְרֵךָ מִשְׁמֹר. וְכֹלָא חַד מְלָה,

לשון הקודש

וְרֵאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם וְגו'. יְבָרְכֵךָ ה'
 מְצִיּוֹן, שְׂמַמְנֵנוּ יוֹצֵאִים בְּרָכוֹת לְהַשְׁקוֹת
 אֶת הַגֶּן, וְהוּא כּוֹלֵל כָּל הַבְּרָכוֹת וְנוֹתֵן
 לָהּ. וְאַחַר כֵּן וְרֵאֵה בְּטוֹב יְרוּשָׁלַם,
 לְהַרְאוֹת שְׁפָל הַבְּרָכוֹת בְּאוֹת מְזָכֵר
 וְנִקְבָּה. כְּמוֹ זֶה (במדבר ו) יְבָרְכֵךָ ה'
 וְיִשְׁמְרֵךָ. יְבָרְכֵךָ ה' - מְזָכֵר, וְיִשְׁמְרֵךָ -
 מְנַקְבָּה. יְבָרְכֵךָ ה' - מְזָכֵר, וְיִשְׁמְרֵךָ -
 מְשִׁמֹּר, וְהַכֵּל דְּבַר אַחַד, מְשׁוּם

מְלַמְטָה בְּשָׁנִים עֲשָׂר הַשְּׁבַטִים הַלְלוּ,
 וְזֹאת הִתְתַּבְּרָה עִמָּם. אֲשֶׁר דְּבַר, הַרִי
 חֲבוּרָא זָכֵר וְנִקְבָּה קְשׁוּר לְשֵׁנֵי עֲדָרִים,
 מְלַמְטָה וּמְלַמְעֵלָה. לְסוּף קָשֶׁר אוֹתָם
 בְּמָקוֹם שְׁלַמְעֵלָה, זָכֵר וְנִקְבָּה כְּאַחַד,
 זֶהוּ שְׁכֵתוֹב אִישׁ אֲשֶׁר כְּבָרְכָתוּ וְגו'. מַה
 זֶה כְּבָרְכָתוּ? אֵלָא כְּבָרְכַת בַּת זִוְגוּ.
 אִישׁ אֲשֶׁר כְּבָרְכָתוּ, שְׁנִיָּהֶם כְּאַחַד.
 פְּתַח וְאָמַר, (תהלים קכח) יְבָרְכֵךָ ה' מְצִיּוֹן

בְּגִין דְּמִתְרוּוֵייהוּ נְפֻקִין בְּרַכָּאן לְעֵלְמִין. וְעַל דָּא, אִישׁ
אֲשֶׁר פְּבִרְכָתוֹ בִּרְדָּא אוֹתָם. (דף רמז ע"ב)

רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח קָרָא וְאָמַר, וַיְכַל יַעֲקֹב לְצִוּוֹת
אֶת בְּנָיו וְגו'. וַיְכַל יַעֲקֹב לְצִוּוֹת אֶת בְּנָיו,
לְצִוּוֹת, לְבָרְךְ מִיבְעֵי לִיָּהּ. אֵלָּא דְפָקִיד לֹזֵן לְגַבִּי
שְׂכִינְתָא, לְאִתְקַשְׂרָא בְּתַדָּה. תּוּ, דְפָקִיד לֹזֵן עַל
עַסְקֵי מְעַרְתָּא, דְּהִיא קְרִיבָא לְגֵן עֵדֵן, דְּתַמָּן הוּא
אָדָם הָרָאשׁוֹן קְבוּר.

תָּא תָּזִי, תְּהוּא אֲתֵר אֶקְרִי קְרִית אַרְבַּע. מָאִי טַעְמָא.
בְּגִין דְּתַמָּן אֲתִקְבְּרוּ אַרְבַּע זִוּגוֹת, אָדָם וְחַוָּה.
אֲבָרְהָם וְשָׂרָה. יַצְחָק וְרַבֵּקָה. יַעֲקֹב וְלֵאָה. (דף רמז ע"ב)

הָא קוּשְׂיָא הָכָא, דְּתַנִּינָן, אֲבָהָן אֵינֵזֵן רְתִיבָא
קַדִּישָׁא, וְרְתִיבָא לָאוּ פְחוֹת מֵאַרְבַּע, וְתַנִּינָן
קַדִּישָׁא בְּרִידָא הוּא אַחְבַּר לְמַלְכָּא דְדוּד בְּתַדִּייהוּ,

לשון הקודש

שְׁמִשְׁנִיָּהֶם יוֹצְאוֹת בְּרַכּוֹת לְעוֹלָמוֹת.
וְעַל זֶה, אִישׁ אֲשֶׁר פְּבִרְכָתוֹ בִּרְדָּא אוֹתָם.
רַבִּי יְהוּדָה פָּתַח פְּסוּק וְאָמַר, וַיְכַל
יַעֲקֹב לְצִוּוֹת אֶת בְּנָיו וְגו'. וַיְכַל יַעֲקֹב
לְצִוּוֹת אֶת בְּנָיו, לְצִוּוֹת? הֲיָה צְרִיךְ (לְכַתֵּב)
לְבָרְךְ! אֵלָּא שְׂעוּדָה אוֹתָם אֵל הַשְּׂכִינָה
לְהִתְקַשֵּׁר אֵלֶיהָ. עוֹד, שְׂעוּדָה אוֹתָם עַל
עַסְקֵי הַמְעַרְהָ, שֶׁהִיא קְרוּבָה לְגֵן עֵדֵן,

שְׁשָׁם קְבוּר אָדָם הָרָאשׁוֹן.
בְּאֵר רֵאָה, אוֹתוֹ מְקוּם נִקְרָא קְרִית
אַרְבַּע. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁשָׁם נִקְבְּרוּ
אַרְבַּעַת זִוּגוֹת: אָדָם וְחַוָּה, אֲבָרְהָם
וְשָׂרָה, יַצְחָק וְרַבֵּקָה, יַעֲקֹב וְלֵאָה.
תְּרִי יֵשׁ בְּאֵן קוּשְׂיָא, שְׁשִׁנְיָה, הָאֲבוֹת
הֵם מְרַפְּכָה קְדוּשָׁה, וּמְרַפְּכָה לֹא פְחוֹת
מֵאַרְבַּעַת, וְשִׁנְיָה שֶׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא

וְאֶתְעַבְדוּ רְתִיבָא שְׁלִימָתָא, הָדָא הוּא דְכְתִיב, (תהלים קיח)
 אֲבָן מָאסוּ הַבּוֹנִים וְגו'. דְדוֹד מְלָכָא אֶתְחַבֵּר
 לְמַהְיֵי רְתִיבָא שְׁלִימָתָא בְּהַדְיָיְהוּ. אִי הָכִי דוֹד בְּעֵיָא
 (נ"א לְאֶתְקַשְׂרָא) לְאֶתְקַבְּרָא בְּגוּ אֲבָהּוֹ, וַיְהִי קְרִית אַרְבַּע
 בְּהַדְיָיְהוּ, מָאִי טַעְמָא לָא אֶתְקַבְּרָא בְּהַדְיָיְהוּ.

אֲלָא, דוֹד מְלָכָא אֶתְרַ מְתִתְקַן הָוָה לִיה בְּדָקָא
 יְאוֹת, וּמָאן הוּא צִיּוֹן, לְאֶתְחַבְּרָא לִיה
 בְּחַדָּא. וְאָדָם דְאֶתְקַבְּרָא בְּגוּ אֲבָהּוֹ, הָא אֵינּוֹן אֶתְקַבְּרוּ
 בְּהַדְיָיְהוּ, בְּגִין דְאִיהוּ מְלָךְ קַדְמָאָה הָוָה, וְאֶתְעַבֵּר
 מִנִּיה מְלָכוֹ, וְאֶתְיַחַב לְדוֹד מְלָכָא. וּמִיּוֹמֵי דְאָדָם,
 אֶתְקַיִים דוֹד מְלָכָא. דְאָדָם אֶלְף שְׁנִין אֶתְגַּזֵּר עָלוּי,
 וְאֶתְעַבְּרוּ מִנִּיה שְׁבַעִין שְׁנִין, יוֹמֵי דְדוֹד מְלָכָא, וְהוּא
 יַחֲיֵב לוֹן. וְאֲבָהּוֹן הַיּוֹד יְקוּמוֹן עַד דְיִיתֵי דוֹד מְלָכָא,
 אֲלָא זָכָה לְאֶתְרִיָּה, בְּדָקָא חָזִי לִיה, בְּגִינֵי כֹךְ לָא
 אֶתְקַבְּרָא לְנַפְי אֲבָהּוֹ.

לשון הקודש

בְּרִאוּי, וּמִיָּהוּ? צִיּוֹן, לְחַבֵּר אוֹתוֹ בְּאֶחָד.
 וְאָדָם שְׁנַקְבֵּר בְּתוֹךְ הָאֲבוֹת, הָרִי הֵם
 נִקְבְּרוּ עִמּוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הִנָּה מְלָךְ
 רִאשׁוֹן, וְנִעְבְּרָה מִמֶּנּוּ הַמְלָכוֹת וְנִתְּנָה
 לְדוֹד הַמְלָךְ, וּמִיָּמֵי שֶׁל אָדָם הַתְּקִיָּם
 דוֹד הַמְלָךְ, שְׁעַל אָדָם נִגְזְרוּ אֶלְף שָׁנִים,
 וְהִעְבְּרוּ מִמֶּנּוּ שְׁבַעִים שָׁנִים, וְיָמֵי שֶׁל
 דוֹד הַמְלָךְ, וְהוּא נִתֵּן אוֹתָם, וְהָאֲבוֹת

חַבֵּר אֶת דוֹד הַמְלָךְ עִמָּהֶם וְנִעְשׂוּ
 מְרַבְּכָה שְׁלָמָה, זֶהוּ שְׁכַתוֹב (תהלים קיח)
 אֲבָן מָאסוּ הַבּוֹנִים וְגו', שְׁדוֹד הַמְלָךְ
 הַתְּחַבֵּר לְהִיּוֹת מְרַבְּכָה שְׁלָמָה עִמָּהֶם.
 אִם כֹּךְ, דוֹד צְרִיף וְלְהַתְקַשְׂרוֹ לְהַקְבֵּר
 בְּתוֹךְ הָאֲבוֹת, וְהִנָּה קְרִית אַרְבַּע עִמּוֹ,
 אִזּוּ מָה הַטַּעַם לָא נִקְבֵּר עִמָּהֶם?
 אֲלָא, דוֹד הַמְלָךְ מְקוּם מְתִקָּן הִנָּה לוֹ

תו, אֲבָהֶן בְּאַתֵּר וְדְכוּרָא שְׂרִיין, וְדוּד בְּאַתֵּר
 דְּנוֹקְבָא, וְאַבְהֶן נוֹקְבָן אֲתַקְבְּרוּ בְּהַדְרֵיהוּ.
 וְדוּד אֲתַקְבֵּר וְאַתְחַבֵּר בְּאַתֵּר וְדְכוּרָא, מְלָה כְּדָקָא
 חַיִּי לֵיה.

וַיֵּאסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, בְּגִין דְּהָא אִיהוּ בְּאַתֵּר
 דְּחַיִּין יְתִיב. כִּד בְּעָא לְאַסְתִּלְקָא מֵעֲלָמָא,
 נְחִית רַגְלָיו לְגַבֵּי מָטָה, וְאַתְפְּנִישׁ וְאַסְתִּלַּק מֵעֲלָמָא,
 הָדָא הוּא דְכְּתִיב, וַיִּגְוַע וַיֵּאֶסֶף אֶל עַמּוּיו. פְּתַח וְאָמַר,
 (תהלים פד) נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי לְחַצְרוֹת ה', מְלָה
 דָּא הָא אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא.

אַבְל תָּא חַיִּי, אִית מְדוּרִין תַּתְּאִין, וְאִית מְדוּרִין
 עֲלָאִין. בְּעֲלָאִין לָאו (מְדוּרִין) שְׂרִיין תַּמָּן, וּמָאן
 אֵינּוֹן, אֵינּוֹן בְּתֵי גּוֹאֵי, וּבְתֵי בְּרָאֵי. אֵינּוֹן אַקְרוּן

לשון הקודש

לְהַסְתַּלֵּק מִהָעוֹלָם, הוֹרִיד רַגְלָיו אֶל
 הַמָּטָה, וְהִתְכַנַּס וְהִסְתַּלַּק מִן הָעוֹלָם. זְהוּ
 שְׂכַתוֹב וַיִּגְוַע וַיֵּאֶסֶף אֶל עַמּוּיו. פְּתַח
 וְאָמַר, (שם פד) נִכְסְפָה וְגַם כָּלְתָה נַפְשִׁי
 לְחַצְרוֹת ה'. דְּבַר זֶה הָרִי בְּאַרוּהוּ
 הַחֲבַרְיִים.

אַבְל בֵּא רָאָה, יֵשׁ מְדוּרִים תַּחְתּוֹנִים
 וַיֵּשׁ מְדוּרִים עֲלִיוֹנִים. בְּעֲלִיוֹנִים לֹא
 וּמְדוּרִים שׁוֹרִים שָׁם, וּמִי הֵם? אוֹתָם
 בְּתִים פְּנִימִים וּבְתִים חִיצוֹנִים הֵם

אִיךָ יָקוּמוּ עַד שְׂיבָא דְדוּד הַמְלֵךְ? אֵלָּא
 זְכָה לְמִקּוּמוֹ כְּרָאוּי לוֹ, מִשּׁוּם כִּד לֹא
 נִקְבֵּר עִם הָאֲבוֹת.

זֹאת וְעוֹד, הָאֲבוֹת שְׁרוּיִים בְּמִקּוּם שָׁל
 זְכָר, וְדוּד בְּמִקּוּם שָׁל נְקֵבָה, וְהָאֲבוֹת
 נִקְבְּרוּ עִם הַנְּקֵבּוֹת, וְדוּד נִקְבֵּר
 וְהִתְחַבֵּר בְּמִקּוּם שָׁל זְכָר, דְּבַר כְּרָאוּי
 לוֹ.

וַיֵּאֶסֶף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, מִשּׁוּם שְׁהָרִי
 הוּא יוֹשֵׁב בְּמִקּוּם שָׁל חַיִּים. כְּשֶׁרְצָה

תַּעֲרוֹת ה', בְּגִין דְּאִינוּן קַיָּיְמִי בְּרַחֲמֵי וְתִיאֹבְתָא לְגַבֵּי
 נֹקְבָא. תָּא חֲזִי, כִּד נִשְׁמַתָּא סְלָקָא אַתְּעַר כִּלְאָא לְגַבֵּי
 נֹקְבָא, דְּהָא אִיהִי אַתְּאַחַדַּת בְּתִיאֹבְתָא שְׁלִימַתָּא
 וְאַתְקַשְׁרַת בֵּיה.

יַעֲקֹב לֹא מוֹת, בְּגִין כִּד לֹא אַתְמָר בֵּיה מוֹתָא,
 אֶלְא וַיִּגְוַע וַיֵּאסֹף אֶל עַמּוּי. חָמִי מַה כְּתִיב,
 וַיֵּאסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה, דְּאַתְכַּנְיֵשׁ שְׁמַשָּׂא לְגַבֵּי
 סִיְהָרָא, שְׁמַשָּׂא לֹא מוֹת, אֶלְא אַתְכַּנְיֵשׁ מִעַלְמָא,
 וְאִזִּיל לְגַבֵּי סִיְהָרָא.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעֲתָא דְאַתְכַּנְיֵשׁ יַעֲקֹב, אַתְנַהִיר סִיְהָרָא,
 וְתִיאֹבְתָא דְשְׁמַשָּׂא עֲלָאָה אַתְּעַר לְגַבְתָּה, בְּגִין
 דְּשְׁמַשָּׂא כִּד סְלִיק, אַתְּעַר שְׁמַשָּׂא אַחְרָא, וְאַתְדַּבֵּק
 דָּא בְּדָא, וְאַתְנַהִיר סִיְהָרָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, שְׁפִיר קָא אָמַרְתָּ, אֲבָל הָא אַתְמָר,

לשון הקודש

לא מת, אלא מתפגם מן העולם והולך
 ללְבָנָה.

בַּא רְאָה, בְּשַׁעָה שְׁהַתְכַּנְיֵשׁ יַעֲקֹב,
 הַאִירָה הַלְבָנָה, וְתִשׁוּקַת הַשְּׁמַשׁ הַעֲלִיזוֹן
 הַתְּעוֹרְרָה אֵלָיו, מִשׁוּם שְׁכַפְאָא שְׁרֵי הַשְּׁמַשׁ
 עוֹלָה, מִתְּעוֹרֵר שְׁמַשׁ אַחַר, וְנִדְבָקִים זֶה
 בְּזֶה וְהַלְבָנָה מֵאִירָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, יָפָה אָמַרְתָּ, אֲבָל
 חֲרִי נִתְבָּאָר שְׁהַעֲלִיזוֹן, עוֹלָם הַזְכָּר,

נִקְרָאִים תַּעֲרוֹת ה', מִשׁוּם שְׁהֵם עוֹמְדִים
 שָׁם בְּאַהֲבָה וְתִשׁוּקָה אֶל הַנִּקְבָּה. בַּא
 רְאָה, בְּשַׁנְשָׁמָה עוֹלָה, הַכַּל מִתְּעוֹרֵר
 לְנִקְבָּה, שְׁחֲרִי הִיא אַחוּזָה בְּתִשׁוּקָה
 שְׁלֵמָה וְנִקְשְׁרַת בּוֹ.

יַעֲקֹב לֹא מוֹת, מִשׁוּם כִּד לֹא נֵאמַר בּוֹ
 מוֹת, אֶלְא וַיִּגְוַע וַיֵּאסֹף אֶל עַמּוּי. רְאָה
 מַה כְּתוּב, וַיֵּאסֹף רַגְלָיו אֶל הַמָּטָה,
 שְׁהַתְכַּנְיֵשׁ הַשְּׁמַשׁ אֶל הַלְבָנָה. הַשְּׁמַשׁ

דַּעֲלָאָה עֲלֵמָא דְדְכוּרָא, אֲתִקְשֵׁר בְּתַתָּא דְאִיהוּ
עֲלֵמָא דְנוֹקְבָא, וְתַתָּא אֲתִקְשֵׁר בְּעֲלָאָה, וְכֹלָא דָּא
כְּנוּנָא דָּא.

וְהָא אֲתִמְר תִּרְיָן עֲלֵמִין נִינְהוּ, כְּדִכְתִּיב, (דברי הימים א
טז) מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. וְאִף עַל גַּב דְּתִרְיָן
נוֹקְבֵי נִינְהוּ, חַד מִתְתַּקֵּן בְּדְכוּרָא, וְחַד בְּנוֹקְבָא. דָּא
שְׁבַע (שְׁבַת), וְדָא בַת שְׁבַע. דָּא אִם, וְדָא אִם, דָּא
אֲקָרִי אִם תְּבָנִים, וְדָא אֲקָרִי אִם שְׁלֵמָה. כְּדִכְתִּיב,
(שיר השירים ג) צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה וְגו'.
בַּמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה, בַּמֶּלֶךְ דְּכָל שְׁלֵמָא דִּילִיָּה. דָּא אִם
שְׁלֵמָה. כְּדִכְתִּיב, (מלכים א א) בַּת שְׁבַע אִם שְׁלֵמָה.

וְכִתְיִב, (מלכים א ה) וַתֵּרֶב חַכְמַת שְׁלֵמָה. חַכְמַת שְׁלֵמָה,
דָּא אִם שְׁלֵמָה. כְּדִכְתִּיב, (משלי לא) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל
מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר יִסְרְתוּ אָמוֹ. דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ.

לשון הקודש

נְקִשֵׁר בְּתַתָּוִן, שְׁהוּא עוֹלָם הַנְּקֵבָה, וְהַתַּתָּוִן נְקִשֵׁר לְעֵלְיוֹן, וְהַכֹּל זֶה כְּמוֹ
זֶה.

וְחֵרִי נְאָמֵר שְׁנֵי עוֹלָמוֹת הֵם, כְּפִתּוּב
מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. וְאִף עַל גַּב
שְׁשֵׁתֵי נְקֻבוֹת הֵן – אֶחָד מִתְקַן בְּזָכָר
וְאֶחָד בְּנְקֵבָה. זֶה שְׁבַע וְשְׁבַת, וְזֶה בַת
שְׁבַע. זו אִם וְזו אִם. זו נְקִרְאָת אִם

הַבְּנִיִּים, וְזו נְקִרְאָת אִם שְׁלֵמָה, כְּפִתּוּב
(שיר ג) צְאִינָה וּרְאִינָה בְּנוֹת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ
שְׁלֵמָה וְגו'. בַּמֶּלֶךְ שְׁלֵמָה – בַּמֶּלֶךְ שְׁכַל
הַשְּׁלוֹם שְׁלוֹ, זו אִם שְׁלֵמָה, כְּפִתּוּב
(מלכים-א יא) בַת שְׁבַע אִם שְׁלֵמָה.
וְכִתְיִב (שם ה) וַתֵּרֶב חַכְמַת שְׁלֵמָה.
חַכְמַת שְׁלֵמָה – זו אִם שְׁלֵמָה, שְׁפִתּוּב
(משלי לא) דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מֶלֶךְ מִשָּׂא אֲשֶׁר

האי קרא לאו אתיידע מהו סתימא דיליה. אלא,
 דברי למואל מלך, דברים דאתמר בגין אל (דף רמז ע"א)
 דאיהו מלך, ומאן איהו. דא (תהלים ז) ואל זועם בכל
 יום. ואל שדי. כמה דאתמר. למואל כמה דאת
 אמר, (איוב מ) למו פי. למואל מלך, דאיהו בת שבע.
 משא אשר יסרתו אמו, בד אתגלי עלוי בגבעון,
 בחלמא דיליא.

תא חזי, יעקב אתפניש לגבי סיחרא, ועביד פה
 פירין לעלמא. ולית לך דרא בעלמא, דלא
 אית ביה איפא דיעקב, בגין דהא איהו אתער
 אתערותא לעילא, בגין דכתיב, ויאסוף רגליו אל
 המטה, דאיהו מטתיה דיעקב ודאי.
 זכאה חולקיה דיעקב, דהא אשתלים לעילא ותתא,
 דכתיב, (ירמיה ל) ואתה אל תירא עבדי יעקב נאם ה'

לשון הקודש

בא ראה, יעקב התכנס ללכנה ועשה
 פה פרות לעולם, ואין לך דור בעולם
 שאין בו פרי של יעקב, משום שהרי
 הוא עורר התעוררות למעלה, משום
 שכתוב ויאסוף רגליו אל המטה, שהיא
 מטתו של יעקב ודאי.

אשרי חלקו של יעקב, שהרי השתלם
 למעלה ולמטה, שכתוב (ירמיה ל) ואתה
 אל תירא עבדי יעקב נאם ה' וגו' כי

יסרתו אמו. דברי למואל מלך, פסוק
 זה לא נודע מהו הסתר שלו, אלא דברי
 למואל מלך - דברים שנאמרו משום
 אל שהוא מלך. ומיהו? זה (תהלים ז) ואל
 זועם בכל יום. ואל שדי, כמו שנתבאר.
 למואל, כמו שנאמר (איוב מ) למו פי.
 למואל מלך, שהיא בת שבע. משא
 אשר יסרתו אמו, כשהתגלה עליו
 בגבעון בחלום הלילה.

וְגו' כִּי אֶתְּךָ אָנִי. כִּי אֶתִּי אֶתָּה לֹא אֶתְּמַר, אֱלֹא כִּי
אֶתְּךָ אָנִי, וְהֵא אֶתְּמַר.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר, וַיִּבְאוּ עַד גֵּרֹן הָאֲטָד וְגו',
וּבְתִיב, וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ הַפְּנִיעֵי אֶת הָאֵבֶל
בְּגֵרֹן הָאֲטָד וְגו'. הֵיךְ קָרָא אֵת לְאִסְתִּכְלָא בְּהוּ, מָאִי
אִיכְפַת לָן דְּאִינוּן אָתוּ עַד גֵּרֹן הָאֲטָד. וּמָאִי טַעְמָא
אֶתְכַנַּת אֵבֶלֹתָא דָּא לְמַצְרִים, דְּהֵא אֵבֶל יִשְׂרָאֵל
מִיבַעֵי לִיהּ, מָאִי טַעְמָא לְמַצְרִים.

אֱלֹא הֲכִי אָמְרוּ, כֹּל הַהוּא זְמַנָּא דְהוּא יַעֲקֹב
בְּמַצְרַיִם, אֶתְבְּרַךְ אֶרְעָא בְּגִינֵיהּ, וְנִילּוּם הוּא
נָפִיק וְאִשְׁקֵי אֶרְעָא, וְעוּד דְּפַסְק בְּפִנָּא בְּגִינֵיהּ דִּיעֲקֹב.
וְעַל דָּא, מַצְרָאִי עֲבָדוּ אֵבֶלֹתָא, וְאֶתְכַנַּי עֲלֵיהּ.

פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת יי' יִשְׁמִיעַ כָּל
תְּהִלָּתוֹ, הֵאִי קָרָא אוֹקְמוּתָא. אֵבֶל מַחוּ יִמְלֵל,

לשון הקודש

אֶתְּךָ אָנִי. כִּי אֶתִּי אֶתָּה לֹא נֶאֱמַר, אֱלֹא
כִּי אֶתְּךָ אָנִי, וְהֵרִי גַתְפָּאָר.

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח וְאָמַר, וַיִּבְאוּ עַד גֵּרֹן
הָאֲטָד וְגו', וּבְתוּב וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ
הַפְּנִיעֵי אֶת הָאֵבֶל בְּגֵרֹן הָאֲטָד וְגו'.
בְּפַסְוֹקִים הִלְלוּ יֵשׁ לְהִתְבַּוְּנַן בְּהֵם, מָה
אִכְפַת לָנוּ שְׂהֵם כְּאוּ עַד גֵּרֹן הָאֲטָד?
וּמָה הַטַּעַם כְּנוּ אֵבֶלֹת זֹו לְמַצְרַיִם, הֵרִי

צָרִיךְ הִיךְ לְכַתֵּב אֵבֶל יִשְׂרָאֵל, מָה
הַטַּעַם לְמַצְרַיִם?

אֱלֹא כִּדְ אָמְרוּ, כֹּל אוֹתוֹ זְמַן שְׁהִיָּה
יַעֲקֹב בְּמַצְרַיִם, הִתְבְּרַכַּה הָאָרֶץ בְּגִלְלוּ,
וְנִילּוּם הִיךְ יוֹצֵא וּמִשְׁקַה אֶת הָאָרֶץ.
וְעוּד, שְׁפַסְק הִרְעַב בְּגִלְלוּ יַעֲקֹב, וְעַל כִּדְ
הַמַּצְרַיִם עָשׂוּ אֵבֶל, וְהִתְכַּנְּה עֲלֵיהֶם.
פָּתַח וְאָמַר, (תהלים קו) מִי יִמְלֵל גְּבוּרוֹת

וְדַבֵּר מִיבְעֵי לֵיהּ. וְאִי תִימָא דְאַרְחִיּה דְקָרָא הָכִי
 הוּא, דְהָא קָרְאִי אֵינּוֹן הָכִי. לָא. דְבִלְחֹז לְאַחֲזָא
 מְלָה קָא אַתְיִין. אוּף הָכָא, לְאַחֲזָא מְלָה קָא אַתְיָא,
 מִי יִמְלִל (גְבוּרוֹת יז), כְּדַכְתִּיב, (דְּבָרִים כג) וְקִטְפַת מְלִילַת.
 גְבוּרוֹת ה', בְּגִין דְּסִנְיָאִין אֵינּוֹן, דְהָא כָּל גְּזָרָא דְדִינָא,
 מִתְּמָן קָא אַתְיָא, וְעַל דָּא, מָאן אִיתֹו דִּיסְלַק וְיַעֲבֵר
 גְזָרָה חָדָא, מֵאֵינּוֹן גְבוּרָאן דְעֶבֶד קִדְשָא בְרִיךְ הוּא.
 תוּ, מִי יִמְלִל, וְיִדְבֵר, כְּלָא חַד. יְדַבֵּר, דְהָא כִּמְה
 וְכִמְה גְבוּרָאן אֵינּוֹן, דְלִית לֹוֹן חֲשִׁבְנָא, כִּמְה
 מְאִרֵי דְדִינִין, כִּמְה מְאִרֵי תְרִיסִין, כִּמְה גְרַדִּינֵי
 נְמוּסִין, וּמְלוּלָא לָא יְכִיל לְמִלְלָא לֹוֹן.

וּבְכֹה יִדְעוּן, כְּלָחוּ בְּהַגָּדָה, דְאִית בֵּיה רְזָא
 דְחֲכָמְתָא, דְהָא בְּמְלוּלָא וּבְאַמִּירָה לָא יְכִיל
 לְמִלְלָא לֹוֹן. לְמַנְדַע לֹוֹן, אֲבַל בְּהַגָּדָה יִדְעוּן, כִּמְה

לשון הקודש

וַיַּעֲבִיר גְזֵרָה אַחַת מֵאוֹתָן גְבוּרוֹת
 שְׁעוֹשֶׂה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא?
 עוֹד, מִי יִמְלֵל וְיִדְבֵר, הַכֵּל אַחַד. יְדַבֵּר,
 שְׁהָרִי כִּמְה וְכִמְה גְבוּרוֹת הֵן שְׂאִין לָהֶם
 חֲשִׁבּוֹן, כִּמְה כִּמְה דִּינִים, כִּמְה כִּמְה
 מְגַנִּים, כִּמְה שׁוֹמְרֵי חֻקִּים, וְהַדְּבֹר לָא
 יְכִיל לְדַבֵּר לָהֶם.

וּבְכֹה יִדְעוּת? כְּלָם בְּהַגָּדָה, שְׁיֵשׁ כִּה
 סוּד הַחֲכָמָה, שְׁהָרִי כְּדְבֹר וּבְאַמִּירָה

ה' וְשָׁמַע כָּל תְּהִלָּתוֹ. פְּסוּק זֶה בְּאַרְוֵהוּ,
 אֲבַל מַה זֶה יִמְלֵל? יְדַבֵּר הִיךְ אֲרִיךְ
 לְכַתְּבוּ! וְאִם תֵּאמַר שְׁוֹן דְרַךְ הַכְּתוּב,
 שְׁהָרִי הַפְּסוּקִים הֵם כֶּךָ - לָא, שְׁכָלָם
 בָּאִים לְהִרְאוֹת דְבַר, אִף כָּאן כָּא
 לְהִרְאוֹת דְבַר. מִי יִמְלֵל וְגְבוּרוֹת הֵן,
 כְּכַתּוּב (דְּבָרִים כג) וְקִטְפַת מְלִילַת. גְבוּרוֹת
 ה', מְשׁוּם שְׁהֵם רַבִּים, שְׁהָרִי כָּל גְזֵרַת
 הַדִּין בָּאָה מְשָׁם, וְלָכֵן מִי הוּא שְׁיִסְלַק

דְּכַתִּיב, (תהלים קמה) דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ
וַיְגִידוּ, בְּרֹזָא דָּא יַדְעִין, אֲבָל גְּבוּרָתְךָ דְּהִיא גְּבוּרָה
תַּתְּאָה, יַדְבֵּרוּ, דְּכַתִּיב וּגְבוּרָתְךָ יַדְבֵּרוּ.

יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ, דְּסַגִּיאִין אֵינִין (נ"א דר' ג'ין) דִּינִין,
דְּאִשְׁתְּמוּדְעִין וּמִתְחַבְּרִין בְּתַהֲלָה, וּכְמָה
חִילִין, וּכְמָה מִשְׁיִרְיִין דְּמִתְחַבְּרִין בָּהּ, כְּדַכְּתִיב, (איוב כה)
הִישׁ מִסֵּפֶר לְגִדּוּדָיו, וְעַל דָּא, מָאן יְכִיל לְאִשְׁתַּמְעַ
כָּל תְּהִלָּתוֹ.

תָּא חַזִי, מַצְרָאֵי כְּלָהוּ חַפִּימִין חֲוִי, וּמִסְטָרָא דְּגְבוּרָה
קָא נִפְקִי, כְּמָה חִילִין וּכְמָה מִשְׁיִרְיִין, וּכְמָה
דְּרַגִּין עַל דְּרַגִּין, עַד דְּמָטוּ לְגַבֵּי דְּרַגִּין תַּתְּאִין,
וּמַצְרָאֵי חֲוִי חֲרָשִׁין וְחַפִּימִין בָּהּ, וַיַּדְעִין סְתִימִין
דְּעֵלְמָא, וְאִסְתַּכְּלוּ הָא, דְּבִזְמַנָּא דִּיעֲקֹב קַיִם בְּעֵלְמָא,

לשון הקודש

שְׁמַתְחַבְּרִים בָּהּ, כְּפִתּוּב (איוב כה) הִישׁ
מִסֵּפֶר לְגִדּוּדָיו, וְעַל זֶה מִי יְכוּל
לְהַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ?

בֵּא רְאָה, הַמַּצְרִים כָּלֵם הֵינּוּ חַכְמִים,
וּמַצֵּד הַגְּבוּרָה יִצְאוּ, כְּמָה חִילוֹת וּכְמָה
מַחֲנוֹת וּכְמָה דְּרָגוֹת עַל דְּרָגוֹת, עַד
שְׁמַגִּיעִים לְדְרָגוֹת הַתַּחְתּוֹנוֹת,
וְהַמַּצְרִים הֵינּוּ מְכַשְׁפִּים וְחַכְמִים בָּהֶם,
וַיַּדְעִים נִסְתָּרוֹת הָעוֹלָם, וְהִסְתַּכְּלוּ

לֹא יְכוּל לְדַבֵּר לָהֶם וּלְדַעַת אוֹתָם, אֲבָל
בְּהִגָּדָה הֵן יְדוּעוֹת, כְּפִתּוּב (תהלים קמה)
דוֹר לְדוֹר יִשְׁבַח מַעֲשֵׂיךָ וּגְבוּרָתֶיךָ
וַיְגִידוּ. בְּסוּד זֶה יוֹדְעִים, אֲבָל גְּבוּרָתְךָ,
שְׁהִיא גְּבוּרָה תַּחְתּוֹנָה, יַדְבֵּרוּ, שְׁכַתּוּב
וּגְבוּרָתְךָ יַדְבֵּרוּ.

יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ, שְׂרָבִים הֵם
וְהַדְּרָגוֹת הַדִּינִים שְׁנוּדְעִים וּמַחְבְּרִים
בְּתַהֲלָה, וּכְמָה חִילוֹת וּכְמָה מַחֲנוֹת